

แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC)

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันภาคเกษตรได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาทิ ปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม โรคและแมลงศัตรูพืชระบาดความแปรปรวนของฤดูกาล ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรลดลง พันธุ์พืชที่มีอยู่ไม่สามารถปรับตัวต่อสภาวะอากาศที่เปลี่ยนไป การสังเกตหรือประสบการณ์ของเกษตรกรอาจไม่พอต่อการรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนซึ่งไม่สามารถเตรียมการได้ทันทำให้มีความเสี่ยงต่อการสูญเสียผลผลิตและมีต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น ความผันผวนของราคาพืชผล ความไม่เพียงพอของน้ำ ปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้งในบางพื้นที่ที่ไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้ รวมทั้งแรงงานสูงอายุมากขึ้น ส่งผลให้ผลิตภาพการผลิตอยู่ในระดับต่ำ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตจะช่วยลดปัญหาในการผลิตมากขึ้น ช่วยเพิ่มรายได้ของเกษตรกรให้สูงขึ้น ช่วยลดช่องว่างในการพัฒนาและความเหลื่อมล้ำได้ ซึ่งประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่าเน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ประเด็นย่อยเกษตรอัจฉริยะนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นฟาร์มอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด มีการคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสร้างสมดุลเกษตรอาหารและเกษตรพลังงาน โดยสร้างและนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ในการเกษตรใช้เทคโนโลยีเกษตรด้านความแม่นยำการปรับเปลี่ยน การทำเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งส่งเสริมการถ่ายทอด ความรู้แก่เกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตร ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนโดยแนวทางการพัฒนาภาคเกษตร เสริมสร้างฐานการผลิตการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม ยกกระตือรือร้นการผลิตสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ ทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตร ในช่วงแผนฯ ๑๒ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ภาคเกษตรไทยบรรลุวิสัยทัศน์ที่ว่า “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

การเพิ่มผลผลิตให้เพียงพอกับความต้องการที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงการสร้างดุลยภาพระหว่าง การเพิ่มปริมาณผลผลิตต่อพื้นที่การผลิตอย่างยั่งยืนโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การปรับเปลี่ยนให้เกษตรกรหันมาสู่วิถีเกษตรกรรมยั่งยืนผลิตพืชผลการเกษตรปลอดภัยจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้เกษตรกรลดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี พัฒนาระบบการบริหารจัดการการผลิตพืชในระบบเกษตรแม่นยำ เพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ ลดต้นทุนใช้ทรัพยากรการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย เกษตรกรยากจน ตลอดจนส่งเสริมการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เหมาะสม ในการพัฒนาการผลิต และการแปรรูป ผลิตผล ผลิตภัณฑ์ทาง

การเกษตรส่งเสริมผลผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ ในเชิงพาณิชย์ ควบคู่ไปกับส่งเสริมการตลาดแนวทางการส่งเสริมเทคโนโลยี ควรเริ่มให้กับเกษตรกรกลุ่มนวัตกรรมหรือผู้มีแนวโน้มยอมรับนวัตกรรมก่อน (Early Adopter) ทดลองใช้ก่อน เนื่องจากเป็นกลุ่มที่พร้อมรับความเสี่ยง มีความรู้ มีความสามารถในการลงทุน ซึ่งจะครอบคลุมประมาณร้อยละ ๑๖ ของเกษตรกรทั้งหมด ได้แก่ ธุรกิจเกษตรที่ทำเกษตรพันธสัญญา ปรากฏเกษตร ลูกหลานเกษตรกรที่มีความรู้ระดับปริญญาตรี เกษตรกรรุ่นใหม่ ที่มาจากอาชีพอื่น อย่างไรก็ตาม สำหรับประเทศไทยซึ่งผู้ผลิตกว่าร้อยละ ๗๐ เป็นเกษตรกรรายย่อยและเป็นเกษตรกรแปลงเล็ก รัฐบาลต้องสนับสนุนการลงทุนในเทคโนโลยีผ่านกลไกการรวมกลุ่มต่าง ๆ เช่น สหกรณ์ หรือเกษตรแปลงใหญ่ และต้องสร้างกลไกการนำองค์ความรู้เข้าไปพร้อมกับการอุดหนุนเทคโนโลยีหรือเครื่องมือพร้อมทั้งให้บริการหรือพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จะก่อให้เกิดประโยชน์กับเกษตรกรรายย่อยในวงกว้าง เช่น การพยากรณ์อากาศเพื่อการเกษตรที่มีความแม่นยำ ซึ่งเทคโนโลยีเกษตรแม่นยำซึ่งมุ่งเน้นการใช้ข้อมูลและความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพพื้นที่และสภาพภูมิอากาศมาประกอบการบริหารจัดการระดับแปลง ควบคู่ไปกับการใช้ระบบอัตโนมัติเพื่อทุนแรง เนื่องจากจะช่วยให้เกษตรกรสามารถใช้ปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับความต้องการของพืช และศักยภาพของดินซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละจุดของแปลงเทคโนโลยีเกษตรแม่นยำคาดว่าจะลดต้นทุนปัจจัยการผลิตได้ร้อยละ ๑๐ และเพิ่มผลผลิตจากเดิมอีกร้อยละ ๓๐ เกษตรแม่นยำยังลดการใช้ปุ๋ยและสารเคมีในการทำเกษตรซึ่งจะส่งผลดีต่อสิ่งแวดล้อมที่สามารถพัฒนาไปสู่การเก็บข้อมูลเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับโดยผู้ค้าได้ นอกจากนี้ การเปิดกว้างให้มีการนำข้อมูลภาครัฐไปต่อยอดพัฒนาเป็นบริการโดยธุรกิจเพื่อสังคมหรือสตาร์ทอัพ รวมทั้งสนับสนุนการแปลงเทคโนโลยีให้เหมาะกับเกษตรกรและสภาพแวดล้อมของไทย กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม ภูมิปัญญา เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ โดยการยกระดับขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา การสร้างคลัสเตอร์ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบ่มเพาะธุรกิจด้านเทคโนโลยี การออกแบบและความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาวิสาหกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม การพัฒนาทักษะและงานใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และการบริหารจัดการสมัยใหม่ ที่พร้อมดำเนินการ ทั้งใน Physical และ Digital Platforms นอกจากนี้การสร้าง ความยั่งยืนผ่านกลไกการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Growth Engine) โดยมุ่งเน้นธุรกิจ การผลิต และการใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้พลังงานทดแทน และการปรับแนวคิดจากเดิมที่คำนึงถึงความได้เปรียบเรื่องต้นทุน (Cost Advantage) เป็นหลักรวมถึงการคำนึงถึงประโยชน์ที่ได้จากการลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งระบบ (Lost Advantage)

กระทรวงเกษตรฯ ขับเคลื่อนนโยบายหลักที่สำคัญต่าง ๆ อาทิ การตลาดนำการผลิต การพัฒนาฐานข้อมูลด้านการเกษตร (Big data) การช่วยเหลือปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วน การพัฒนาคุณภาพการผลิตและมาตรฐานสินค้าเกษตร นอกจากนี้ ยังได้มุ่งเน้นการขับเคลื่อนการเกษตรสมัยใหม่ ตามนโยบาย Thailand ๔.๐ คือ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมและภูมิปัญญาในการพัฒนาสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภคที่อยู่บนพื้นฐานการทำเกษตรกรรมยั่งยืน โดยใช้แนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจฐานราก กระทรวงเกษตรฯ จึงจัดตั้ง “ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center หรือ AIC)” ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน) ให้เป็นแหล่งบริการเกษตรกรที่รวบรวมองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร สามารถนำองค์ความรู้ต่างๆ ไปใช้พัฒนาต่อยอดการผลิต สามารถลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร และให้สินค้ามีคุณภาพและมาตรฐาน โดยเป็นการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันใน ๖ ภาคี คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกร ภาควิชาการ และภาคเอกชน ปัจจุบันกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีความ

ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการจัดตั้งศูนย์ AIC กับสถาบันการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๖๙ สถาบัน ๘๓ แห่ง ๗๗ จังหวัด จังหวัดที่มีหลายสถาบันการศึกษา ได้แก่ กรุงเทพฯ ๓ แห่ง, จังหวัดเชียงใหม่ ๓ แห่ง, จังหวัดปทุมธานี ๒ แห่ง และจังหวัดอุบลราชธานี ๒ แห่ง ซึ่งแบ่งประเภทได้ดังนี้ ประเภทมหาวิทยาลัย ๒๖ สถาบัน ประเภทมหาวิทยาลัยราชภัฏ ๒๗ สถาบัน ประเภทมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ๕ สถาบัน สถาบันการอาชีวศึกษา ๘ สถาบัน และสถาบันวิทยาลัยชุมชน ๓ สถาบัน โดย AIC ทั้ง ๗๗ แห่ง มีศูนย์ความเป็นเลิศทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร (Excellent Center) ๖ แห่ง ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต) และ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ซึ่งแนวทางการขับเคลื่อนของศูนย์ AIC นั้น จะเน้นการส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้ฐานข้อมูลเดิมที่มีอยู่ผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน โดยจะรวบรวม ช่างเกษตร ปรชาษฐ์เกษตร ซึ่งเป็นเกษตรกรต้นแบบ ที่ใช้เทคโนโลยีที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีสมัยใหม่ เน้นการจัดการในพื้นที่แปลงใหญ่ ดึงกลุ่ม Young Smart Farmer เข้าร่วม ทั้งที่เป็นวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มสหกรณ์ เสริมสร้างองค์ความรู้ทั้งเกษตรกรอัจฉริยะ ด้าน e-commerce การสร้าง Story และ Packaging ด้านธุรกิจเกษตร รวมถึงมาตรการ กฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรไทย มีองค์ความรู้ และมีเครือข่ายที่ดี ก้าวเข้าสู่ยุคเกษตร ๔.๐ อย่างครบวงจร มีภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็ง มีองค์ความรู้ มีเครือข่ายที่ดี พร้อมยกระดับคุณภาพชีวิตให้มั่นคงและยั่งยืนสืบไป

๒. วัตถุประสงค์ของศูนย์ AIC

- ๑) เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม
- ๒) เพื่อสนับสนุน และส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตร
- ๓) เพื่อเป็นศูนย์อบรมบ่มเพาะเกษตรกร ผู้นำสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Young Smart Farmer STARTUP เกษตร และ SME เกษตร ภายในจังหวัด
- ๔) เพื่อผลักดันงานเทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านการวิจัย การพัฒนา การลงทุน การแปรรูป และการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์

๓. เป้าหมาย

- ๓.๑ ศูนย์ AIC กับสถาบันการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๖๙ สถาบัน ๘๓ แห่ง ๗๗ จังหวัด

จำนวนศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center: AIC)

ภาค	จำนวนจังหวัด	จำนวนศูนย์ AIC จังหวัด (แห่ง)	จำนวนศูนย์ความเป็นเลิศ AIC (แห่ง)
ภาคเหนือ	๑๗	๑๗	๒
ภาคกลาง	๒๖	๒๖	๓
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๒๐	๒๐	๑
ภาคใต้	๑๔	๑๔	๐
รวม	๗๗	๗๗	๖
รวมศูนย์ AIC ทั้งหมด			๘๓

๓.๒ จำนวนศูนย์ AIC จังหวัดและศูนย์ความเป็นเลิศ AIC ในสถาบันการศึกษาที่เชื่อมโยงการดำเนินการกับ คณะอนุกรรมการนโยบายเกษตร ๔.๐ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๔ คณะในระดับจังหวัด ได้แก่ ๑) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อน Big Data และ Gov Tech ๒) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะ ๓) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อน E-commerce และ ๔) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนธุรกิจเกษตร (Agribusiness)

๓.๓ ขับเคลื่อนตามนโยบายของคณะกรรมการบริหารการพัฒนาาระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๔. แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ AIC

การสร้างนวัตกรรมเกษตรและอาหารเพิ่มคุณภาพผลผลิต เพิ่มมูลค่าและผลิตภาพทางการเกษตรโดยการนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมเกษตรเข้ามาเป็นเครื่องมือในกระบวนการผลิตที่สำคัญรวมทั้งการประยุกต์ใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งตรงไปยังเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผ่านการขับเคลื่อน ศูนย์ AIC โดยเน้นความปลอดภัยของพืช สัตว์ การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ การยกระดับภาคการเกษตรไทยเพื่อเข้าสู่ Thailand ๔.๐ จำเป็นต้องอาศัยการขับเคลื่อนโดยเกษตรกรที่ทันสมัย เกษตรกรที่ใช้การตลาดนำการผลิตรู้จักใช้การบริหารจัดการและเทคโนโลยี ทั้งในการผลิตและการแปรรูป แปลงออกมาเป็นธุรกิจทางการเกษตรสมัยใหม่ที่มีความเป็นผู้นำ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและให้ความสำคัญกับความยั่งยืน

๔.๑ นิยามศูนย์ AIC

ศูนย์ AIC หมายความว่า สถานที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งอบรมบ่มเพาะ รวบรวมและถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร ภูมิปัญญาด้านการเกษตร และนวัตกรรมทางการเกษตร และเป็นศูนย์กลางในการให้บริการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยงความร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคเกษตรกร

ศูนย์ AIC จังหวัด หมายความว่า สถานที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งอบรมบ่มเพาะ รวบรวมและถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร ภูมิปัญญาด้านการเกษตร และนวัตกรรมทางการเกษตร และเป็นศูนย์กลางในการให้บริการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยงความร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคเกษตรกร โดยมีสถานที่ตั้ง ณ สถาบันการศึกษาแต่ละจังหวัด

ศูนย์ความเป็นเลิศ AIC หมายความว่า สถานที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งวิจัยและพัฒนา แหล่งอบรมบ่มเพาะและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม ที่มีผลงานที่ประจักษ์ โดดเด่น เป็นเอกลักษณ์เฉพาะด้าน หรือมีความเป็นเลิศด้านการวิจัย ทดลอง ทดสอบด้านเทคโนโลยีเกษตร นวัตกรรมและเครื่องจักรกล

๔.๒ หน้าที่และอำนาจ ของศูนย์ AIC จังหวัด

- ๑) แหล่งรวบรวมเทคโนโลยีทางการเกษตร และภูมิปัญญาทางการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมด้านการเกษตร
 - ๒) แหล่งบริการองค์ความรู้และแหล่งเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่ทันสมัยและอย่างสร้างสรรค์ในด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร
 - ๓) พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์และการสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีด้านการเกษตร
 - ๔) ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตร
 - ๕) จัดอบรมบ่มเพาะเกษตรกร แหล่งเรียนรู้ และสนับสนุน Smart Farmer รวมถึง Young Smart Farmer
- ๖) ผลักดันเทคโนโลยีทางการเกษตรและนวัตกรรมทางการเกษตร ผ่านการวิจัย การพัฒนา การลงทุน การแปรรูป และการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์

๗) ออกแบบ และจัดทำแผนส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของภาคการเกษตร กลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และเกษตรกร รวมถึงประสานอำนาจการขับเคลื่อน กำกับ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนด

๘) พัฒนา เสริมสร้างการเชื่อมโยงความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน ระดับประเทศและระดับโลก ในความร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรในพื้นที่จังหวัด และภูมิภาค

๙) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหาร AIC

๔.๓ การวิเคราะห์เชิงพื้นที่จัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจ (Zoning by Agri-Map) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการขับเคลื่อนศูนย์ AIC (ที่มาข้อมูล; สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

๑) ภาคเหนือ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นที่ราบ เหมาะสมกับการเพาะปลูกข้าวและพืชไร่ และมีผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงาน ส่วนภาคเหนือตอนบนมีพืชผักและไม้ผล เป็นสินค้าเกษตรที่สำคัญ หากพิจารณาถึงความเหมาะสมของที่ดินในการเพาะปลูกข้าว พบว่า มีพื้นที่เหมาะสมมากและเหมาะสมปานกลาง (S๑/S๒) รวม ๑๒.๔ ล้านไร่ (ร้อยละ ๘๒) โดยเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวให้มากขึ้น และการปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นข้าวอินทรีย์ ข้าว GAP ซึ่งตลาด มีความต้องการในกลุ่มผู้บริโภคสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน สำหรับพื้นที่เหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม (S๓/N) มีจำนวน ๒.๘ ล้านไร่ (ร้อยละ ๑๘) ซึ่งต้องมีการปรับเปลี่ยนการผลิต ไปสู่สินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ และมีโอกาสทางการตลาดทดแทน ได้แก่ มะม่วงน้ำดอกไม้ กล้วยน้ำว่า ไม้ ไม้เศรษฐกิจ ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง และ พืชผักปลอดภัย ในภาคเหนือตอนบน

๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ทางการเกษตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๓ ของประเทศ และนับได้ว่ามีพื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุดของประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ โดยพืชหลักที่สำคัญของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง อย่างไรก็ตาม การทำการเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นการทำการเกษตรแบบดั้งเดิมประกอบกับพื้นที่ชลประทานน้อยกว่าทุกภาค ส่งผลให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ สำหรับด้านความเหมาะสมของที่ดินในการเพาะปลูกข้าว พบว่า มีพื้นที่เหมาะสมมากและเหมาะสมปานกลาง (S๑/S๒) รวม ๒๐.๓ ล้านไร่ (ร้อยละ ๔๗) โดยควรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและมาตรฐานข้าวหอมมะลิในทุ่งกุลาร้องไห้ไปสู่การผลิตให้เป็นสินค้า Premium เพื่อการส่งออก และมีพื้นที่เหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม (S๓/N) จำนวน ๒๒.๙ ล้านไร่ (ร้อยละ ๕๓) โดยควรมีการปรับเปลี่ยนไปสู่สินค้าที่มีศักยภาพและตรงความต้องการของตลาด ได้แก่ กล้วยหอมทอง เงาะ ไม้ดอกไม้ประดับ พริก หรือการปลูกพืชเสริมรายได้หลังการทำนา ได้แก่ ข้าวโพดสดเพื่อเป็นอาหารสำหรับปศุสัตว์ รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพด้านแหล่งน้ำและการปรับปรุงดินร่วมด้วย

๓) ภาคกลาง เป็นภาคที่มีศักยภาพการใช้ที่ดินสำหรับการพัฒนาการเกษตร เนื่องจากมีความอุดมสมบูรณ์ ประกอบกับ มีระบบชลประทานที่ดี โดยมีพื้นที่ทำการเกษตร ๑๘.๒๕ ล้านไร่ และยังมีพื้นที่ชลประทานสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ทำให้ภาคกลางเป็นแหล่งทำการเกษตรที่หลากหลายทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง โดยเฉพาะสินค้าข้าวที่มีพื้นที่ปลูกข้าวทั้งนาปีและนาปรัง สำหรับความเหมาะสมดินในการเพาะปลูกข้าว พบว่า มีพื้นที่เหมาะสมมากและเหมาะสมปานกลาง (S๑/S๒) จำนวน ๗.๗ ล้านไร่ (ร้อยละ ๔๑) ซึ่งมีความพร้อมทางด้านกายภาพที่เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกข้าวเป็นอย่างมาก แนวทางการพัฒนาจึงเป็นการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการเพิ่มมูลค่าสินค้าข้าว ด้วยการผลิตข้าวที่มีคุณภาพมาตรฐานตลอดโซ่อุปทาน รวมทั้งการบริหารจัดการสินค้าให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด และในพื้นที่เหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม (S๓/N) จำนวน ๐.๘ ล้านไร่ (ร้อยละ ๔) จึงเสนอให้ปรับเปลี่ยนเป็นสินค้า

ศักยภาพที่ควรส่งเสริม ได้แก่ พืชผัก (ตะไคร้ ข่า) ว่านหางจระเข้ พืชสมุนไพร เนื่องจากมีตลาดของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาสมุนไพรรองรับ และพืชอาหารสัตว์ รองรับฟาร์มปศุสัตว์ที่กระจายอยู่ทั้งภาค

๔) ภาคตะวันออก เป็นแหล่งเพาะปลูกผลไม้ที่สร้างมูลค่า ได้แก่ ทูเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง ลำไย และพืชไร่ที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวและมันสำปะหลัง นอกจากนี้ ยังมีศักยภาพในการทำการประมง แต่ปัจจุบันพื้นที่ทำการเกษตรของภาคตะวันออก ได้เปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม ประกอบกับทรัพยากรธรรมชาติค่อนข้างเสื่อมโทรมจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัย ดังนั้น แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ จึงเป็นแนวทางเพื่อรักษาพื้นที่เกษตรกรรมควบคู่กับการส่งเสริมการผลิตที่เป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น โดยกำหนดผังเมืองเขตพื้นที่เกษตรกรรม เมือง อุตสาหกรรม และพื้นที่ประมงชายฝั่งให้มีความชัดเจน สร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ส่วนพื้นที่เพาะปลูกข้าว พบว่า มีพื้นที่เหมาะสมมากและเหมาะสมปานกลาง (S๑/S๒) จำนวน ๒.๓ ล้านไร่ (ร้อยละ ๗๗) แนวทางการพัฒนาจึงเน้นการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิต ดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด ส่วนพื้นที่เหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม (S๓/N) จำนวน ๐.๗ ล้านไร่ (ร้อยละ ๒๓) จึงได้เสนอสินค้าเพื่อปรับเปลี่ยน ได้แก่ พืชสมุนไพร (หญ้าหนวดแมว ทองพันชั่ง กระวาน เร่ว) โดยมีตลาดโรงพยาบาลและอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ธรรมชาติเป็นผู้รองรับสินค้ารายใหญ่

๔) ภาคใต้ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทางการเกษตร โดยมีผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ปี ๒๕๖๐ พื้นที่ปลูกยางพาราของภาคใต้คิดเป็น ๑๐ ล้านไร่ หรือ ร้อยละ ๔๙ ของพื้นที่ปลูกยางทั้งประเทศ หากพิจารณาถึงความเหมาะสมของที่ดินสำหรับการปลูกยางพารา พบว่า มีพื้นที่เหมาะสมมากและเหมาะสมปานกลาง (S๑/S๒) จำนวน ๙ ล้านไร่ (ร้อยละ ๙๐) โดยแนวทางการพัฒนาควรเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพาราและปลูกพันธุ์ยางคุณภาพดีในพื้นที่เหมาะสม และปลูกพืชแซมหรือปลูกพืชร่วมยาง ได้แก่ ผักกูด จำปาตะ พืชสมุนไพร ใบเหลียง ซึ่งตลาดยังมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง และเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคายางพารา ส่วนพื้นที่เหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม (S๓/N) จำนวน ๑ ล้านไร่ (ร้อยละ ๑๐) ควรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นไม้ผลที่มีศักยภาพ ได้แก่ ทูเรียน ซึ่งเป็นสินค้าที่ให้ผลตอบแทนดี โดยการพัฒนาให้เป็นสินค้าเกษตร อัตลักษณ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔.๔ การขับเคลื่อนศูนย์ AIC

๑) จัดตั้งคณะกรรมการ AIC ส่วนกลางและจัดตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC จังหวัด

๒) ในการดำเนินงานขับเคลื่อนศูนย์ AIC ภายใต้การดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบายเกษตร ๔.๐ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการ ๔ คณะ ได้แก่ ๑. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อน Big Data และ Gov Tech ๒. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะ ๓. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อน E-commerce และ ๔. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนธุรกิจเกษตร (Agribusiness) โดยการเชื่อมโยงภารกิจในจังหวัดกับคณะอนุกรรมการทั้ง ๔ คณะ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ในการดำเนินงานขับเคลื่อนศูนย์ AIC เชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเกษตรกรรมยั่งยืน

๔.๕ ศูนย์ AIC จังหวัด ในสถาบันการศึกษา

๔.๕.๑ การให้บริการ

๑) แหล่งรวบรวมและบริการองค์ความรู้สร้างสรรค์นวัตกรรมเกษตร เทคโนโลยีทางการเกษตรที่เหมาะสมเป็นแนวคิดการบริหารจัดการผลผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

- เกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) ระบบการปลูกพืชควบคุมแบบอัจฉริยะ

- นวัตกรรมเทคโนโลยีเกษตรแบบแม่นยำ (Precision agriculture)
- เทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์ หรือ Geo-informatics และการเก็บข้อมูลระยะไกล หรือ Remote sensing

- การใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ และสื่อสารกันได้โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หรือ Internet of Things

๒) แหล่งข้อมูลความรู้ นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นทางการเกษตร เช่น สมุนไพร ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และสร้างนวัตกรรมด้านต่างๆ

๓) ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตร

- การใช้โดรนเพื่อการเกษตร

- พัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์เครื่องจักรกลการเกษตร

๔) ผลักดันเทคโนโลยีทางการเกษตรและนวัตกรรมทางการเกษตร ผ่านการวิจัย การพัฒนา การลงทุน การแปรรูป และการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์

๕) ผลักดันด้านการพัฒนา การลงทุน การแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่ม การตลาด E-commerce โดยการสอนระบบออนไลน์ภายใต้ความร่วมมือบริษัทผู้ก่อตั้งออนไลน์ในประเทศไทยและระดับสากล

๖) ออกแบบ และจัดทำแผนส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของภาคการเกษตร กลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และเกษตรกร

๗) ประสาน อำนวยความสะดวก เชื่อมโยง กำกับ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนด

๘) พัฒนา เสริมสร้างการเชื่อมโยงความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน ระดับประเทศและระดับโลก ในความร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรในพื้นที่จังหวัด และภูมิภาค

๔.๕.๒ การถ่ายทอดนวัตกรรมและเทคโนโลยี; จัดอบรมบ่มเพาะเกษตรกร แหล่งเรียนรู้ และสนับสนุน Smart Farmer รวมถึง Young Smart Farmer

๑) เทคโนโลยีการผลิตพืชสัตว์ ประมง ด้วยระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

— พืช; ผลิตพันธุ์ การจัดการฟาร์ม ผลผลิต: ข้าว อ้อย ยางพารา กาแฟ เห็ด เป็นต้น

— สัตว์; การเลี้ยง การดูแล อาหารสัตว์

— สัตว์น้ำ; การเพาะเลี้ยง อาหารสัตว์น้ำ

๒) เทคโนโลยีการจัดการดิน; การผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากวัสดุต่างๆ การตรวจวิเคราะห์ดิน

๓) เทคโนโลยีการอารักขาพืช; สารชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อราบีบเวอเรีย เชื้อไวรัสเอ็นพีวี

๔) เทคโนโลยีการจัดการน้ำ; การจัดการน้ำเพื่อการเกษตร

๕) เครื่องจักรกลการเกษตร; เครื่องกำจัดวัชพืช เครื่องปรับพื้นที่นาด้วยเลเซอร์ เครื่องสีข้าว

๖) เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว; โรงอบและเครื่องอบแห้งผลผลิตทางการเกษตร Plasma

Technology อาทิ พลาสมา

๗) นวัตกรรมการควบคุมเชื้อราบนผิวเมล็ดพันธุ์, Food Processing Technology (อาทิ Microwave, High Pressure Processing)

๘) เทคโนโลยีการหมัก, เทคโนโลยีบรรจุ, ระบบลอจิสติกส์การเกษตรและอาหาร, การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

๙) การถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการปลูกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนให้กับเกษตรกร

๑๐) ส่งเสริมการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการเกษตร Digital Solution สำหรับ Smart Farming

๑๑) แหล่งถ่ายทอดความรู้ในเรื่อง Agribusiness

๑๒) เทคโนโลยีวางระบบการเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมโดยระบบ Early Warning Technology Sensor และสร้างระบบเตือนภัย Predictive Warning จากข้อมูล Sensor ระดับกลุ่ม เช่น โรคระบาดในพืช และในสัตว์ พื้นที่เสี่ยงจากน้ำท่วม ภัยแล้ง

๑๓) เทคโนโลยีการผลิตโดยใช้เกษตรแม่นยำ (Precision Farming) และการใช้เทคโนโลยี สำหรับ Sustainable Agriculture เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนและทำให้เกิดความยั่งยืน

๑๔) เทคโนโลยีสำหรับ Sustainable Agriculture /Food Processing Technology/Feed Technology/Community Sensory Evaluation Laboratory/Zero-waste Technology

๑๕) ถ่ายทอดความรู้การสร้าง Shared Platform ในกลุ่มสินค้าเกษตร

๑๖) ส่งเสริมการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการเกษตร

๑๗) การผลิต Agro-Machinery สำหรับความต้องการกลุ่มผู้ผลิตพืช หรือเกษตรเพื่อพัฒนา Technology สำหรับการสนับสนุนการลดแรงงานคน

๑๘) การขยายผลการพัฒนาและดัดแปลงเครื่องจักรกลการเกษตรจากภูมิปัญญาของเกษตรกร เพื่อใช้กับเกษตรกรรายย่อย

๑๙) พัฒนา IoT Platform สำหรับการเชื่อมโยง

๒๐) สร้างองค์ความรู้เฉพาะสินค้าเกษตรในแต่ละพื้นที่

๒๑) พัฒนา สินค้า GI ของจังหวัดโดยใช้วิทยาศาสตร์แบบพื้นที่ (Scientific based)

๒๒) เชื่อมโยงตลาดเพื่อให้เกษตรกรขายผ่าน E-commerce

๒๓) เทคโนโลยีในการผลิตพืชในแปลงเกษตรอัจฉริยะ เช่น เครื่องวิเคราะห์ธาตุอาหารในใบพืช ระบบอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (IoT) เครื่องวัดความชื้นในดิน โดรนตรวจสอบสภาพพืช

๒๔) ระบบสหกรณ์ Marketing Arms ให้กับเกษตรกรที่เป็น Smart farmer

๒๕) การขายสินค้าผ่าน platform eBay, platform Facebook มีช่องทางในการจอง (pre-order) และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้ถึงมือผู้บริโภคโดยตรง ผ่านช่องทาง Online Platform

๔.๖ ศูนย์ความเป็นเลิศ AIC; แหล่งเรียนรู้ แหล่งวิจัยและพัฒนา มีผลงานที่ประจักษ์ โดดเด่น เป็นเอกลักษณ์เฉพาะด้าน

๔.๖.๑ ศูนย์ความเป็นเลิศการผลิตพืชหลัก เช่น ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ พืชสมุนไพร; องค์ความรู้เทคโนโลยี นวัตกรรม การจัดการศัตรูพืช การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

๔.๖.๒ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ อาหารสัตว์ การเลี้ยงสัตว์

๔.๖.๓ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการปรับปรุงพันธุ์สัตว์น้ำ อาหารสัตว์น้ำ การเพาะเลี้ยง

๔.๖.๔ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านเกลือ

๔.๖.๕ การจัดการเทคโนโลยีเกษตรดิจิทัล Digital Agriculture Technology & Management

๑) การทำเหมืองข้อมูล (Data Mining) & Computational Intelligence

๒) Biophysics Sensors

๓) Genomics

- ๔) เทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์
- ๕) เทคโนโลยีการผลิตวัคซีน
- ๖) ชุดตรวจสอบโรคพืชและสัตว์ สารพิษ

๔.๖.๖ Smart Farm และ Food Innovation ในพืชเศรษฐกิจหลัก เช่น อ้อย ข้าว ยาง ปาล์มน้ำมัน ภายใต้อุตสาหกรรมการฉีกร้อน

๔.๖.๗ การผลิตวัตถุดิบเกษตรสำหรับ Niche Market อาทิ Functional Food Ingredients ให้เพียงพอต่อการผลิตในระดับอุตสาหกรรม

๔.๖.๘ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของวัตถุดิบเกษตรของไทย

๔.๖.๙ นวัตกรรมการผลิตที่สามารถเพิ่มปริมาณ คุณภาพ และ/หรือ เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาผักผลไม้สด เช่น Bioplastic Bags

๔.๖.๑๐ เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว

- Plasma Technology อาทิ พลาสมาควบคุมเชื้อราบนผิวเมล็ดพันธุ์
- Traceability Technology เทคโนโลยีระบบการสืบค้นย้อนกลับ
- Food Processing Technology (อาทิ Microwave, High Pressure Processing, Ohmic)
- อาหารที่มีองค์ประกอบที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ (Functional Foods)
- เทคโนโลยีการหมัก
- Probiotics & Prebiotics
- เทคโนโลยีบรรจุภัณฑ์ (อาทิ Psmart Packaging , Materials)
- Biopolymer/ Bio-based & Synthetic Materials

๔.๖.๑๑ ระบบลอจิสติกส์การเกษตรและอาหาร

๔.๖.๑๒ วิจัยพืชแบบรวมศูนย์กลาง (Research Focus) โปรแกรมคัดเลือกพันธุ์พืชเกษตรเพื่อการต่อยอดและขยายผล (Agro product champion Bank)

๔.๖.๑๓ ศึกษาพันธุ์เกษตรด้านคุณค่าโภชนาการ (Food Nutritious Fact)

๔.๖.๑๔ พัฒนาขยายผลและต่อยอดพันธุ์เกษตรเป้าหมาย (Genomic Study)

๔.๖.๑๕ เพิ่มมูลค่า คุณภาพ และลดต้นทุนโดยการใช้ Biotech ในการผลิตพืชผลทางการเกษตร

๕. วิธีการดำเนินโครงการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๕.๑ การดำเนินงานส่วนกลาง

๕.๑.๑ จัดทำแนวทางการดำเนินงาน ศูนย์ AIC พร้อมกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ ที่สำคัญในภาพรวม

๕.๑.๒ เชื่อมโยงศูนย์ AIC ส่วนกลาง กับการดำเนินงานคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายเกษตร ๔.๐ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่มีคณะอนุกรรมการ ๔ คณะ ได้แก่ ๑. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อน Big Data และ Gov Tech ๒. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะ ๓. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อน E-commerce และ ๔. คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนธุรกิจเกษตร (Agribusiness)

๕.๑.๓ เชื่อมโยงศูนย์ AIC ส่วนกลาง กับการดำเนินงานคณะกรรมการเกษตรกรรมยั่งยืน เช่น การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร เกษตรอินทรีย์ และเกษตรธรรมชาติ ซึ่งเป็นรูปแบบการทำ

เกษตรกรรมยั่งยืน ที่มีความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม รวมทั้ง การใช้สารเคมีที่ถูกต้องและเหมาะสมกับชนิดโรคและแมลง การผลิตสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคและแมลงทดแทนการใช้สารเคมี การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM: Integrated Pest Management) การผสมปุ๋ยใช้เอง การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น

๕.๑.๔ เชื่อมโยงศูนย์ AIC ส่วนกลาง กับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๘๘๒ ศูนย์ (กรมส่งเสริมการเกษตร) และศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

๕.๑.๕ เชื่อมโยงศูนย์ AIC ส่วนกลางกับการดำเนินโครงการแปลงใหญ่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕.๑.๖ กำหนดการมีส่วนร่วมของสถาบันการศึกษาในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ

๕.๑.๗ พิจารณากำหนดคุณลักษณะและการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ AIC จังหวัด โดยเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่มาจากสถาบันการศึกษาที่เป็นที่ตั้ง AIC จังหวัด ซึ่งให้ผู้อำนวยการศูนย์ AIC มีหน้าที่และอำนาจดังนี้

๑) บริหารการดำเนินงานของศูนย์ AIC ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒) ประสานกับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคเกษตรกร ในการปฏิบัติงานของศูนย์ให้บรรลุเป้าหมาย

๓) จัดทำข้อเสนอและเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรือแผนการดำเนินงาน

๔) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคต่อคณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC จังหวัด เพื่อ

ทราบ

๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC มอบหมาย

๕.๑.๘ จัดทำและพิจารณาแผนการดำเนินการและแผนงบประมาณศูนย์ AIC

๕.๑.๙ พิจารณากลับกรองความเหมาะสม ความคุ้มค่าของแผนงาน/โครงการ ของส่วนกลางและจังหวัด รวมทั้งกรอบค่าของงบประมาณ

๕.๑.๑๐ แต่งตั้งคณะทำงานส่วนกลาง เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการ

๕.๑.๑๑ กำหนดและออกแบบการให้บริการและการถ่ายทอดนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรแก่เกษตรกรของศูนย์ AIC

๕.๑.๑๒ ผลักดัน และขับเคลื่อนการดำเนินการของศูนย์ AIC รวมถึงติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

๕.๑.๑๓ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนผลกระทบของการดำเนินงานตามมาตรการ แผนงาน โครงการ และงบประมาณ

๕.๒ การดำเนินงานส่วนจังหวัด

๕.๒.๑ คณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC จังหวัด และคณะกรรมการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศ AIC มีหน้าที่และอำนาจดังนี้

๑) จัดทำและพิจารณาแผนการดำเนินการและแผนงบประมาณ

๒) รวบรวมเทคโนโลยีการเกษตรและนวัตกรรม และเผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีการเกษตรและนวัตกรรม

๓) จัดให้มีระบบการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร

๔) วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีการเกษตรและนวัตกรรม รวมถึงจัดหาแหล่งทุนสำหรับงานวิจัย

๕) กำหนดกรอบการติดตามผลการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการของศูนย์

๖) ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยี การวิจัย การเกษตร และการลงทุน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีเกษตร นวัตกรรม และเครื่องจักรกลเกษตร

๗) สร้างความร่วมมือกับส่วนราชการอื่น ภาคเอกชน ประชาชน เพื่อให้เกิดเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๘) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์

๙) จัดตั้งคณะทำงาน หรือแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการดำเนินการได้

๑๐) ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย

๕.๒.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน ศูนย์ AIC ระดับจังหวัด ที่มีองค์ประกอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน เพื่อติดตามผลการดำเนินการในระดับจังหวัด ประเมิน และเสนอสรุปผล

๕.๒.๓ คณะกรรมการขับเคลื่อน ศูนย์ AIC ระดับจังหวัด เชื่อมโยงภารกิจกับคณะอนุกรรมการทั้ง ๔ คณะ ในกรรมการนโยบายเกษตร ๔.๐ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีคณะอนุกรรมการ ได้แก่ ๑) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อน Big Data และ Gov Tech ๒) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเกษตรอัจฉริยะ ๓) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อน E-commerce และ ๔) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนธุรกิจเกษตร (Agribusiness)

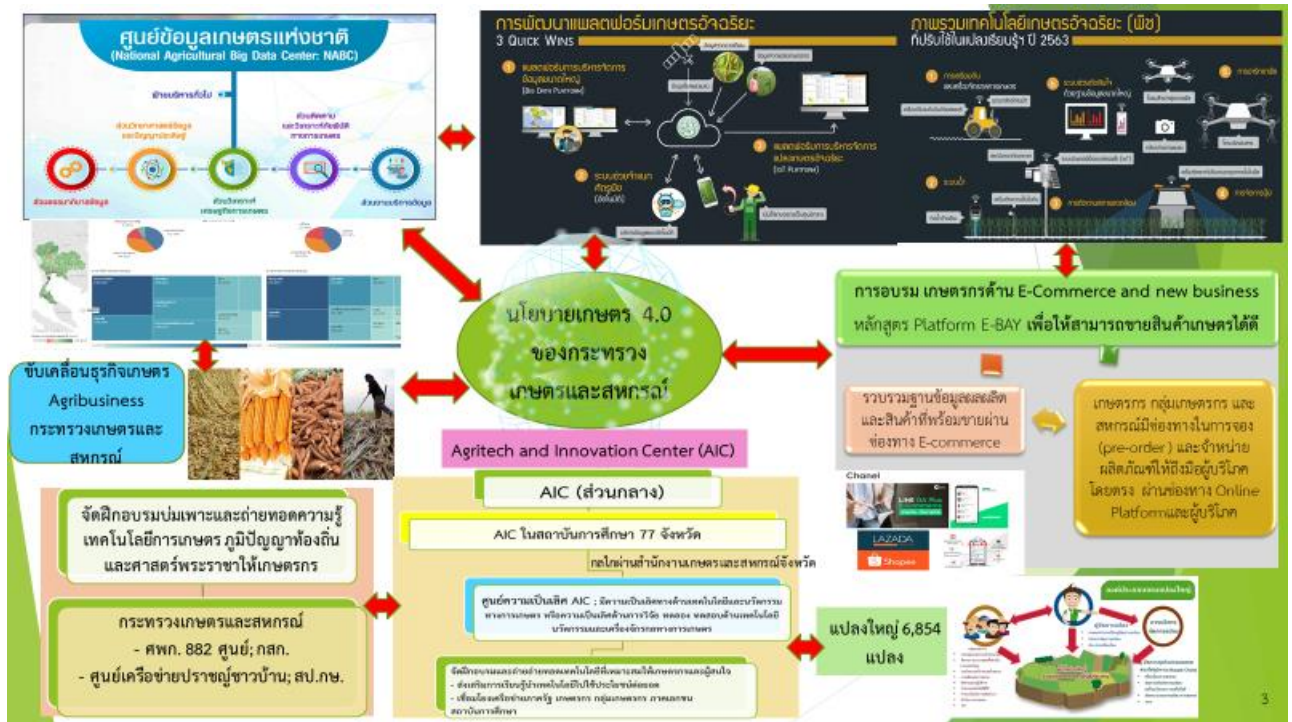
๕.๒.๔ จัดทำแผนยุทธศาสตร์จังหวัดพัฒนาเมือง AIC (AIC City) แผนงบประมาณและแผนปฏิบัติการตามแนวทางเป้าหมายผลลัพธ์ที่สำคัญของโครงการและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และผลักดันเพื่อบรรจุเข้าเป็นแผนพัฒนาจังหวัด

๕.๒.๕ จัดทำกิจกรรมพัฒนาการเกษตรโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยเน้นเรื่องการจัดทำแผนการผลิตพืชให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การจัดการแปลง วิเคราะห์พื้นที่ปลูก ดินและน้ำ ผลิตพืชโดยใช้เทคโนโลยีผสมผสาน เช่น การควบคุมแสง อุณหภูมิ ระบบการให้น้ำ การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวอย่างเหมาะสม รวมถึงการเก็บรักษาผลผลิตและการเพิ่มมูลค่าผลผลิต รวมทั้งพัฒนาเกษตรกรในกลุ่มเกษตรกร

๕.๒.๖ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการความรู้ การอนุรักษ์ คุ้มครองภูมิปัญญา การผลิต และพัฒนาบุคลากรด้านต่างๆ

๕.๒.๗ บูรณาการงานวิจัยระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค

๕.๒.๘ ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนศูนย์ AIC ระดับจังหวัด เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน รวมทั้งสรุปรายงาน

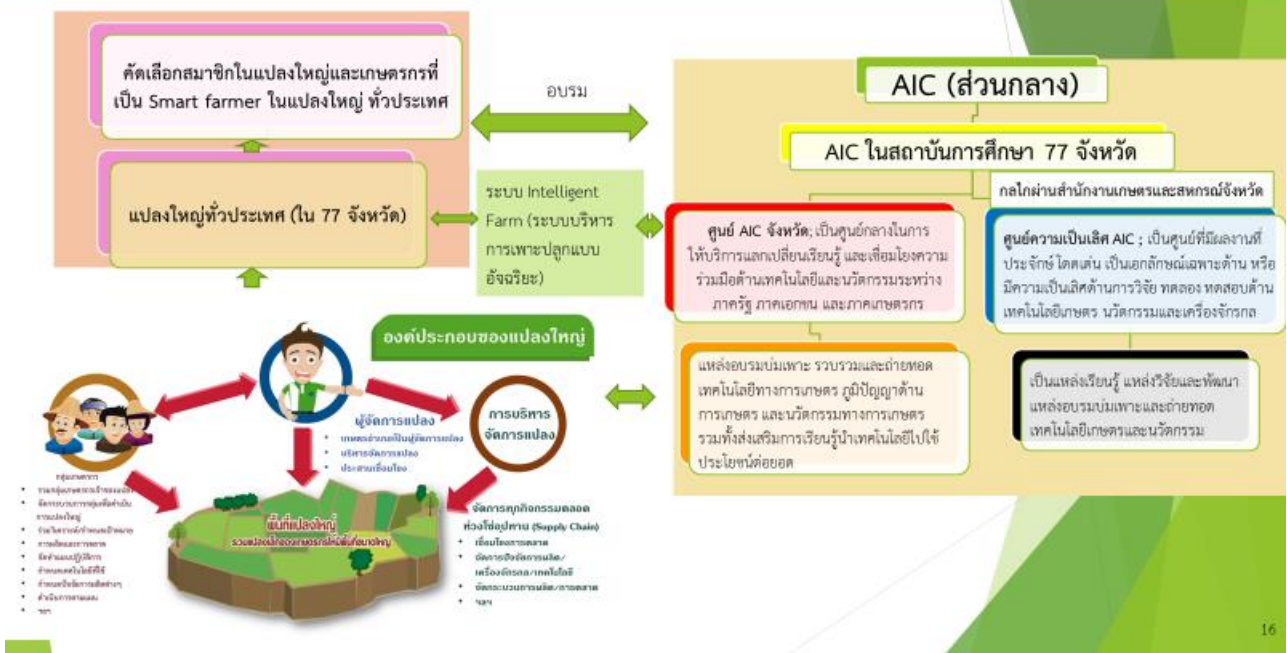

ภาพที่ ๑ ศูนย์ AIC เชื่อมโยงกับการดำเนินงานคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายเกษตร ๔.๐

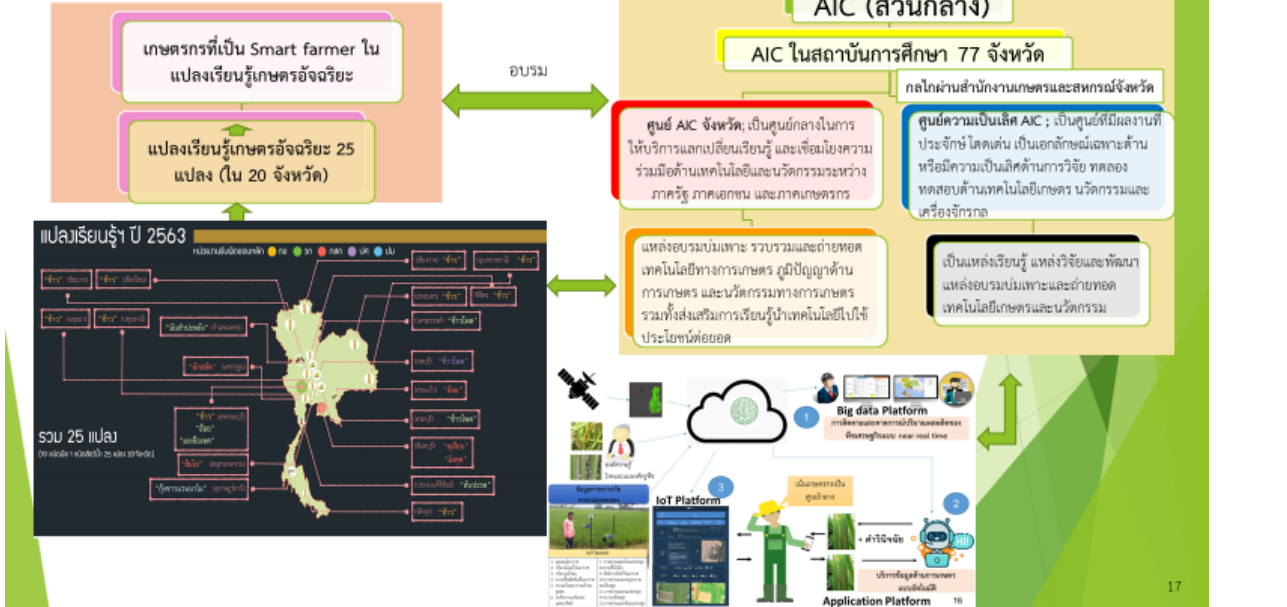
ภาพที่ ๒ ศูนย์ AIC กับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๘๘๒ ศูนย์ (กรมส่งเสริมการเกษตร)

แนวทางการขับเคลื่อน AIC ผ่านสถาบันการศึกษาใน ๗๗ จังหวัด โดยเชื่อมโยงเกษตรกรในแปลงใหญ่

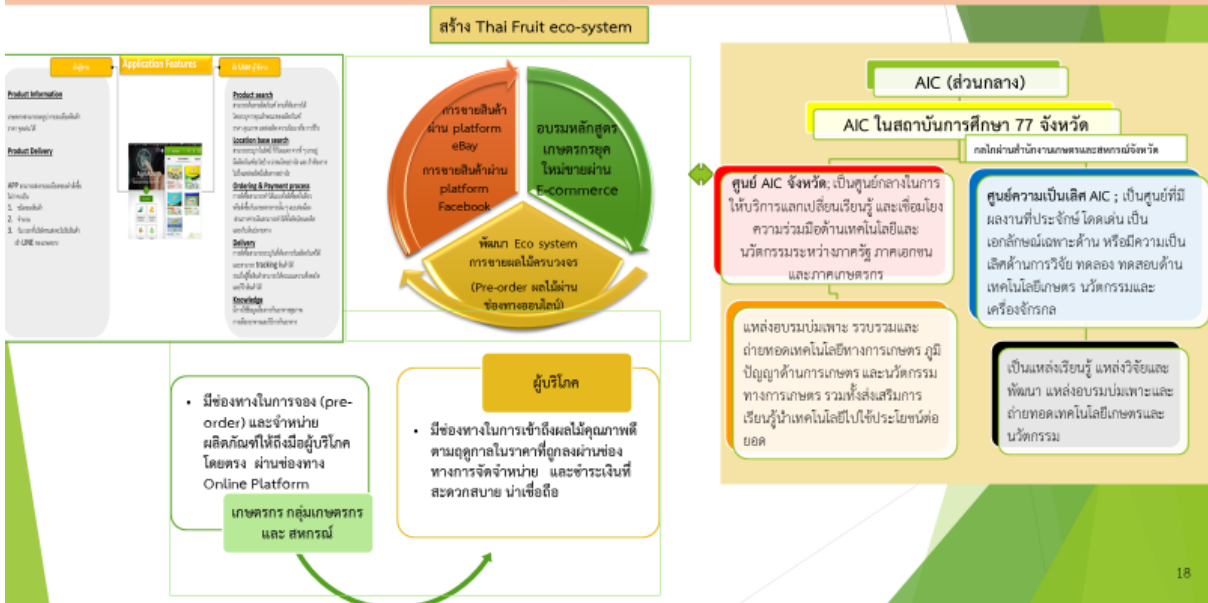
ภาพที่ ๓ ศูนย์ AIC เชื่อมโยงกับการดำเนินโครงการแปลงใหญ่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แนวทางการขับเคลื่อน AIC ผ่านสถาบันการศึกษาใน ๗๗ จังหวัด โดยเชื่อมโยงเกษตรกรในแปลงเรียนรู้เกษตรกรอัจฉริยะ

ภาพที่ ๔ แนวทางความร่วมมือเชื่อมโยงศูนย์ AIC กับคณะอนุกรรมการเกษตรกรอัจฉริยะของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แนวทางการขับเคลื่อน ผ่าน E-Commerce ในฤดูกาลผลไม้ ปัญหาในเรื่องของการเก็บผลผลิตทางการเกษตร การคัดแยกของล้งเกษตรกรขายผลไม้ผ่าน E-Commerce ในช่วงฤดูกาลผลไม้ โดยมีอนุกรรมการ E-commerce กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขับเคลื่อนเชื่อมโยง AIC

ภาพที่ ๕ แนวทางความร่วมมือเชื่อมโยงศูนย์ AIC กับคณะอนุกรรมการ E-commerce ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๖. แผนปฏิบัติการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

กิจกรรม	ระยะเวลาการดำเนินงาน	หน่วยงานดำเนินงาน
การดำเนินงานส่วนกลาง		
๑. ลงนามบันทึกตกลงความร่วมมือการจัดตั้งศูนย์ AIC กับสถาบันการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น ๖๙ สถาบัน ๘๓ แห่ง ๗๗ จังหวัด	มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๓	กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน(กนท.) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศสท.) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ (สนผ.) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒. ร่างระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC)	มีนาคม-พฤษภาคม ๒๕๖๓	กนท. ศสท. สนผ.

กิจกรรม	ระยะเวลาการดำเนินงาน	หน่วยงานดำเนินงาน
๓. กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์ AIC และแผนปฏิบัติการ	พฤษภาคม ๒๕๖๓	กนท. ศสท. สนม. ผู้แทนกษ.จังหวัดในแต่ละภูมิภาค ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร
๔. ประชุมชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์ AIC	พฤษภาคม ๒๕๖๓	กนท. ศสท. สนม. ผู้แทนกษ.จังหวัดในแต่ละภูมิภาค ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร
๕. แต่งตั้งคณะทำงาน AIC ในส่วนกลาง	พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๓	กนท. ศสท. สนม. ผู้แทนกษ.จังหวัดในแต่ละภูมิภาค ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร
๖. จัดทำคู่มือการดำเนินงานศูนย์ AIC พร้อมกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ ที่สำคัญในภาพรวม	พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๓	กนท. ศสท. สนม. ผู้แทนกษ.จังหวัดในแต่ละภูมิภาค ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร
๗. จัดประชุมคู่มือการดำเนินงานศูนย์ AIC	พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๓	คณะกรรมการ AIC ในส่วนกลาง และภูมิภาค
๘. จัดประชุมคณะกรรมการบริหาร AIC เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์ AIC	มิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๓	คณะกรรมการ AIC ในส่วนกลาง และภูมิภาค
๙. จัดประชุมการขับเคลื่อน ศูนย์ AIC เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน	มิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๓	คณะกรรมการ AIC ในส่วนกลาง และภูมิภาค
๑๐. ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และสรุปเสนอต่อคณะกรรมการ อนุกรรมการ	สิงหาคม-กันยายน ๒๕๖๓	คณะกรรมการ AIC ในส่วนกลาง
การดำเนินงานส่วนจังหวัด		
๑. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC จังหวัด ที่มีองค์ประกอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชนและภาคประชาชน โดยมี อธิการบดีมหาวิทยาลัย หรือผู้บริหารสถาบันการศึกษาที่เป็นที่ตั้งศูนย์ AIC จังหวัด เป็นประธานกรรมการ เกษตรและสหกรณ์จังหวัดเป็นรองประธานกรรมการ และหัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ในพื้นที่จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ	พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๓	สถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน ในแต่ละจังหวัด
๒. สรรหาผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ AIC จังหวัด	มิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๓	คณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC จังหวัด

กิจกรรม	ระยะเวลาการดำเนินงาน	หน่วยงานดำเนินงาน
๓. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศ AIC	มิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๓	คณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC จังหวัด
๔. จัดทำแผนการขับเคลื่อนศูนย์ AIC ระดับจังหวัด แผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และผลักดันเพื่อบรรจุเข้าเป็นแผนพัฒนาจังหวัด	มิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๓	สถาบันการศึกษา กษ.จังหวัด และหน่วยงานในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรในจังหวัด เอกชน และภาคประชาชน
๕. จัดทำกิจกรรมพัฒนาเกษตรกร ที่ศูนย์ AIC ในแต่ละจังหวัด ได้แก่ ๕.๑ ค้นหาและคัดเลือกเกษตรกร ๑) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาจากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๒) ประธานเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับจังหวัด ๓) เกษตรกรที่เป็น Smart farmer ในแปลงเรียนรู้เกษตรกรอัจฉริยะ ๔) เป็น Young smart farmer ๕) เกษตรกรทั่วไปที่สนใจเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร	มิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๓	กนท. ศสท. สนม. กษ.จังหวัด และหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ในแต่ละจังหวัด ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเกษตรกรอัจฉริยะ สถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน ในแต่ละจังหวัด
๕.๒ ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาต่อยอดให้แก่เกษตรกรในศูนย์ AIC จังหวัด ได้แก่ ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการปลูกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนให้กับ Smart farmer ส่งเสริมการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการเกษตร Digital Solution สำหรับ Smart Farming ให้เกษตรกรมีความรอบรู้ในเรื่อง Agribusiness & Agri-Tech สร้างองค์ความรู้เฉพาะสินค้าเกษตรในแต่ละพื้นที่ การใช้เทคโนโลยีสำหรับ Sustainable Agriculture เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนและทำให้เกิดความยั่งยืน การสร้าง Shared Platform ในกลุ่มสินค้าเกษตร ส่งเสริมการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการเกษตร	มิถุนายน-สิงหาคม ๒๕๖๓	กนท. ศสท. สนม. กษ.จังหวัด และหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ในแต่ละจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร สถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน ในแต่ละจังหวัด
๕.๓ ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรได้เข้าไปเรียนรู้อบรมเฉพาะในศูนย์ความเป็นเลิศ AIC รวมทั้งเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรมจากอาจารย์ในศูนย์ความเป็นเลิศ AIC	มิถุนายน-สิงหาคม ๒๕๖๓	กนท. ศสท. สนม. กษ.จังหวัด และหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ในแต่ละจังหวัด กองวิจัยและพัฒนา งานส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

กิจกรรม	ระยะเวลาการดำเนินงาน	หน่วยงานดำเนินงาน
		สถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน ในแต่ละจังหวัด
๖. ประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC จังหวัด และคณะกรรมการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศ AIC เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน	กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๓	คณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC จังหวัด
๗. สร้างทีมให้คำปรึกษาและบริการวิชาการเกษตรจากสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อทำหน้าที่ กำกับติดตามสนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มเป้าหมายที่เข้าไปปรับความรู้และนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในพื้นที่	กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๓	สถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน ในแต่ละจังหวัด
๘. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรขยายสินค้าผ่าน E-Commerce	กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๓	คณะอนุกรมขับเคลื่อน E-Commerce สถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน ในแต่ละจังหวัด
๙. ประชุมคณะกรรมการบริหาร AIC คณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC จังหวัด และคณะกรรมการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศ AIC เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน รวมทั้งสรุปรายงาน	กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๓	กนท. ศสท. สนม. กษ.จังหวัด และหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ในแต่ละจังหวัด ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร สถาบันการศึกษา และหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน ในแต่ละจังหวัด

๗. สถานที่ดำเนินการ

ศูนย์ AIC จังหวัดในสถาบันการศึกษา ใน ๗๗ จังหวัด

๘. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการฯ

๘.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

๘.๒ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานสนับสนุน

๘.๓ กรมส่งเสริมการเกษตร

หน่วยงานสนับสนุน

๙. กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์

เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือวิสาหกิจชุมชน

๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ - กันยายน ๒๕๖๓

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๑.๑ เกษตรกรจะได้รับการส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมในรูปแบบต่างๆ ผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีเข้าด้วยกันจากศูนย์ AIC ในสถาบันการศึกษา

๑๑.๒ สนับสนุนการพัฒนาเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร เกิดการสร้างเครือข่าย และเป็นกลไกเชื่อมโยงการสร้างมูลค่าตลาดห่วงโซ่การผลิตในทุกๆระดับตั้งแต่ระดับชุมชนจนถึงระดับประเทศ เพื่อสร้างมูลค่าแก่ผลผลิต และสร้างความสามารถในการแข่งขัน เชื่อมโยงการสนับสนุนในเชิงบูรณาการกับการส่งเสริมสมุนไพรปลอดภัย และการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน

๑๑.๓ เกษตรกรได้รับองค์ความรู้ทางด้าน e-commerce, การสร้าง Story ของสินค้า, Packaging, รวมถึงมาตรการ กฎระเบียบการรับรองต่างๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรก้าวเข้าสู่ยุคเกษตร ๔.๐ อย่างครบวงจร

๑๑.๔ สนับสนุนการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และนวัตกรรมการเกษตร รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพ แก่ชุมชนท้องถิ่นก่อให้เกิดการพัฒนายกระดับการสร้างมูลค่าผลผลิตของชุมชน ท้องถิ่น

๑๑.๕ ทรัพยากรการเกษตรมีการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน

ลำดับ	กิจกรรมหลัก/กิจกรรมย่อย	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาการดำเนินงาน (พ.ศ. 2563)											หน่วยงานที่รับผิดชอบ
					ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	
การดำเนินงานส่วนกลาง																
1	ลงนามบันทึกตกลงความร่วมมือการจัดตั้งศูนย์ AIC กับสถาบันการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 69 สถาบัน 83 แห่ง 77 จังหวัด	83	ฉบับ													กนท. ศสท. สนผ.
2	ร่างระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC)	1	ฉบับ													กนท. ศสท. สนผ.
3	กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์ AIC และแผนปฏิบัติการ	1	ฉบับ													กนท. ศสท. สนผ. ผู้แทนกษ. จังหวัดในแต่ละภูมิภาค กรมส่งเสริมการเกษตร
4	ประชุมชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์ AIC	1	ครั้ง													กนท. ศสท. สนผ. ผู้แทนกษ. จังหวัดในแต่ละภูมิภาค กรมส่งเสริมการเกษตร
5	แต่งตั้งคณะทำงาน AIC ในส่วนกลาง	1	คณะ													กนท. ศสท. สนผ. ผู้แทนกษ. จังหวัดในแต่ละภูมิภาค กรมส่งเสริมการเกษตร
6	จัดทำคู่มือการดำเนินงานศูนย์ AIC พร้อมกำหนดเป้าหมาย	200	เล่ม													กนท. ศสท. สนผ. ผู้แทนกษ. จังหวัดในแต่ละภูมิภาค กรมส่งเสริมการเกษตร

ลำดับ	กิจกรรมหลัก/กิจกรรมย่อย	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาการดำเนินงาน (พ.ศ. 2563)											หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
	และผลลัพธ์ ที่สำคัญใน ภาพรวม																
7	จัดประชุมคู่มือการดำเนินงาน ศูนย์ AIC	1	ครั้ง														คณะกรรมการ AIC ใน ส่วนกลางและภูมิภาค
8	จัดประชุมคณะกรรมการ บริหาร AIC เพื่อขับเคลื่อน การดำเนินงานศูนย์ AIC	1	ครั้ง														คณะกรรมการ AIC ใน ส่วนกลางและภูมิภาค
9	จัดประชุมการขับเคลื่อน ศูนย์ AIC เพื่อติดตามความก้าวหน้า การดำเนินงาน	2	ครั้ง														คณะกรรมการ AIC ใน ส่วนกลางและภูมิภาค
10	ติดตาม ประเมินผลการ ดำเนินงาน และสรุปเสนอต่อ คณะกรรมการ อนุกรรมการ	2	ครั้ง														คณะกรรมการ AIC ใน ส่วนกลาง
การดำเนินงานส่วนจังหวัด																	
1	แต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร ศูนย์ AIC จังหวัด ที่มีองค์ประกอบจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง ภาครัฐเอกชนและภาค ประชาชน	1	ครั้ง														สถาบันการศึกษาและ หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาค ประชาชน ในแต่ละจังหวัด
2	ประชุมสรรหาผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ AIC จังหวัด	1	ครั้ง														คณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC จังหวัด

ลำดับ	กิจกรรมหลัก/กิจกรรมย่อย	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาการดำเนินงาน (พ.ศ. 2563)											หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
3	แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศ AIC	1	ครั้ง														คณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC จังหวัด
4	จัดทำแผนการขับเคลื่อนศูนย์ AIC ระดับจังหวัด แผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และผลักดันเพื่อบรรจุเข้าเป็นแผนพัฒนาจังหวัด	1	แผน														สถาบันการศึกษา กษ.จังหวัด และหน่วยงานในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรในจังหวัด เอกชน และภาคประชาชน
5	จัดทำกิจกรรมพัฒนาเกษตรกรที่ศูนย์ AIC ในแต่ละจังหวัด ได้แก่ 5.1 ค้นหาและคัดเลือกเกษตรกร1) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาจาก ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) 2) ประธานเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับจังหวัด3) เกษตรกรที่เป็น Smart farmer ในแปลงเรียนรู้เกษตรกรอัจฉริยะ 4) เป็น Young smart farmer5) เกษตรกรทั่วไปที่สนใจเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเกษตร	20	ราย/ จังหวัด														กนท. ศสท. สนผ. กษ.จังหวัด และหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ในแต่ละจังหวัดผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตรคณะอนุกรรมขับเคลื่อนเกษตรกรอัจฉริยะสถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน ในแต่ละจังหวัด

ลำดับ	กิจกรรมหลัก/กิจกรรมย่อย	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาการดำเนินงาน (พ.ศ. 2563)											หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
5	5.2 ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนา ต่อยอดให้แก่เกษตรกรในศูนย์ AIC จังหวัด																กนท. ศสท. สนผ. กษ.จังหวัด และหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน ในแต่ละจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร สถาบันการศึกษาและ หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาค ประชาชน ในแต่ละจังหวัด
5	5.3 ส่งเสริมสนับสนุน เกษตรกรได้เข้าไปเรียนรู้ อบรมบ่มเพาะในศูนย์ความ เป็นเลิศ AIC รวมทั้งเกษตรกร ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี เกษตรและนวัตกรรมจาก อาจารย์ในศูนย์ความเป็นเลิศ AIC	1	หลักสูตร														กนท. ศสท. สนผ. กษ.จังหวัด และหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน ในแต่ละจังหวัด กองวิจัยและพัฒนาส่งเสริม การเกษตร กรมส่งเสริม การเกษตรสถาบันการศึกษา และหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน ในแต่ละจังหวัด
6	ประชุมคณะกรรมการบริหาร ศูนย์ AIC จังหวัด และ คณะกรรมการบริหารศูนย์ ความเป็นเลิศ AIC เพื่อ ติดตามความก้าวหน้าการ ดำเนินงาน	1	ครั้ง														คณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC จังหวัด

ลำดับ	กิจกรรมหลัก/กิจกรรมย่อย	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาการดำเนินงาน (พ.ศ. 2563)											หน่วยงานที่รับผิดชอบ	
					ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
7	สร้างทีมให้คำปรึกษาและบริการวิชาการเกษตรจากสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อทำหน้าที่กำกับติดตาม สนับสนุนการดำเนินงาน กลุ่มเป้าหมายที่เข้าไปรับความรู้และนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในพื้นที่	1	ทีม														สถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน ในแต่ละจังหวัด
8	ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรขายสินค้าผ่าน E-Commerce	20	ราย/จังหวัด														คณะอนุกรมขับเคลื่อน E-Commerce สถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน ในแต่ละจังหวัด
9	ประชุมคณะกรรมการบริหาร AIC คณะกรรมการบริหารศูนย์ AIC จังหวัด และคณะกรรมการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศ AIC เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน รวมทั้งสรุปรายงาน	1	ครั้ง														กนท. ศสท. สนม. กษ.จังหวัด และหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ในแต่ละจังหวัด ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร สถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ภาคประชาชน ในแต่ละจังหวัด